

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ กระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภครับความสามารถในการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551

ของศาลยุติธรรมภาค 5

ผู้เขียน

นางอุไรรัตน์ น้อยสุวรรณ

ปริญญา

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อรุณยา ประธานกรรมการ

รองศาสตราจารย์เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคกับความสามารถในการบังคับใช้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ของศาลยุติธรรมภาค 5 มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) เพื่อวิเคราะห์ถึงกระบวนการพิจารณาคดีคุ้มครองผู้บริโภคกับความสามารถในการใช้สิทธิเรียกร้องและโอกาสการได้รับการแก้ไขเยียวยาอย่างรวดเร็ว ประหยัดและเป็นธรรม
- 2) เพื่อวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ของศาลยุติธรรม
- 3) เพื่อสำรวจหลักการที่เหมาะสม ความรู้ความเข้าใจของผู้พิพากษาเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภค ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551

ระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้คือระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษากลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องในงานพิจารณาคดีผู้บริโภค 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้พิพากษาที่ประจำการอยู่ ณ ศาลจังหวัดในภาค 5 จำนวนทั้งหมดประมาณ 179 คนได้รับแบบสอบถามกลับคืน 153 ฉบับ โดยใช้ทั้งหมดเป็นผู้ให้ข้อมูลด้วยการแจกแบบสอบถาม และมีการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ประกอบธุรกิจ ผู้บริโภค ทนายความ และผู้พิพากษา เพื่อรับทราบปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขในการดำเนินการพิจารณาคดีผู้บริโภค ตามกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค

ผลการศึกษาพบว่าผู้พิพากษาค่อนข้างมีความมั่นใจว่าการพิจารณาคดีผู้บริโภคตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภคจะสามารถทำให้ผู้บริโภคใช้สิทธิเรียกร้องและมีโอกาสได้รับการแก้ไขเยียวยาได้อย่างรวดเร็วและเป็นธรรมได้ตามกฎหมาย นอกจากนี้ผู้พิพากษามีความเห็นว่าจะมีปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคตาม

พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 ในระดับน้อย และพบว่าผู้พิพากษาส่วนใหญ่ มีความรู้ความเข้าใจดีในกฎหมายนี้ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในการพิจารณาคดีผู้บริโภคของผู้พิพากษากับความมั่นใจในการบังคับใช้ตามกฎหมาย ความเห็นต่อสภาพปัญหาในการพิจารณาคดีและความรู้ความเข้าใจในกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภค ไม่มีความสัมพันธ์ในทางสถิติ แต่เมื่อมีการจัดกลุ่มความรู้ความเข้าใจความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคและการจัดกลุ่มความมั่นใจและกลุ่มปัญหาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินคดีผู้บริโภค พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคตาม พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีผู้บริโภค พ.ศ. 2551 กับความมั่นใจต่อกระบวนการพิจารณาคดีผู้บริโภคในการบังคับใช้ให้เป็นไปตามกฎหมาย

Independent Study Title Process of Consumer Case Procedure and the Capacity of Enforcement in Accordance with the Consumer Case Procedure Act B.E.2551 (2008) at the Office of the Court Region 5

Author Mrs.Urairat Noisuwan

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Siripong Ladavalya Na Ayuthya Chairperson

Associate Professor Seksin Srivatananukulkit Member

ABSTRACT

The objectives of this study on the “Process of Consumer Case Procedure and the Capacity of Enforcement in Accordance with the Consumer Case Procedure Act B.E. 2551 (2008) at the Office of the Court Region 5” were to; 1) Analyze the process of the Consumer Case Procedure and the consumer’s ability to exercise the rights to make a claim and the opportunity to receive some remedies quickly, economically and fairly; 2) Analyze the problems and obstacles in the process of Consumer Case Procedures in accordance with the Consumer Case Procedure Act B.E. 2551 (2008) of the court, and 3) Survey the appropriate principles and the knowledge and understanding of the judges concerning the process of consumer case procedure in accordance with the Consumer Case Procedure Act B.E. 2551 (2008).

This study adopted the quantitative research methodology with two sample groups of those involved in the consumer case procedure comprising: 179 judges of the Office of the Court Region 5 who had to fill out a questionnaire, 153 of which were returned. An in-depth interview was also conducted with entrepreneurs, consumers, attorneys and judges to gather their opinions about the problems of and the solutions for the process of the consumer case procedure in accordance with the Consumer Case Procedure Act.

The study found that the judges were confident that the consumer case procedure was conducted based on the enforcement measures at a very confident level. The judges also

projected that the problems and obstacles in the process of consumer case procedure in accordance with the Consumer Case Procedure Act B.E. 2551 (2008) would likely be at a low level. Most judges seemed to know and understand about the Act at a high level.

Regarding the relationship between the work experience in the process of consumer case procedure of the judges, their confidence in the law enforcement, their opinions on the situation as well as their knowledge and understanding of the process of consumer case procedure, seemed to be of no statistical significance. However, when categorizing the knowledge and understanding about the process of consumer case procedure and the confidence and the problems concerning the procedure, it turned out that there was some relationship between the knowledge and understanding in the process of consumer case procedure in accordance with the Consumer Case Procedure Act B.E. 2551 (2008) and the confidence in the process of consumer case procedure in terms of law enforcement.